

eleverne i 10. klasse, der især tager sigte på den del af eleverne, som ikke ønsker at gå til prøve ved skoleårets slutning. Efter de gældende regler kan sådanne tilbud kun gives på forsøgsbasis, men det er undervisningsministeriets opfattelse, at der på dette område bør ske en udvidelse af rammerne, således at kommunerne får større mulighed for at udforme tilbud, der specielt er afpasset efter den gruppe af elever, de sigter på. Man kan således forestille sig helt eller delvis prøveløse tilbud, hvor undervisningens indhold adskiller sig så meget fra det traditionelt boglige, at der herved skabes nye muligheder for at gøre skolen mere spændende, ikke mindst for de skoletrætte.

Bestemmelserne om undervisningen i 10. klasse foreslås derfor ændret, således at de nuværende obligatoriske fag i 10. klasse får status som tilbuds-fag, jfr. den foreslåede bestemmelse i § 7. Af hensyn til undervisningens tilrettelæggelse vil kommunerne kunne tilbyde grupper af tilbuds-fag og valgfag samlet, således at den enkelte elev må vælge en gruppe af fag under ét. Som det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 2, skal der i den undervisning, som den enkelte elev modtager, indgå undervisning i dele af fagene dansk og samtidsorientering samt dele af arbejdskendskab. Det må herved understreges, at undervisningens indhold i faget dansk ikke nødvendigvis skal fastlægges således, at kravene ved folkeskolens afsluttende prøver kan opfyldes.

Selv om der efter den foreslåede ændring af § 7 ikke er obligatoriske fag i 10. klasse, finder man ikke, at der bør være en almindelig adgang for eleverne til at vælge få fag og dermed nøjes med et meget lavt ugentligt timetal. Der foreslås derfor som § 14, stk. 3, indsat en bestemmelse, hvorefter udgangspunktet er, at den ugentlige undervisningstid for den enkelte elev skal være mindst 24 timer, idet skolen dog, hvor særlige grunde taler herfor, kan tillade, at en elev har færre timer.

Det skal samtidig understreges, at elevernes valg af fag på 8.-10. klassetrin i princippet er bindende for et skoleår. Hvis eleven ønsker at forlade undervisningen i et fag i skoleårets løb, må det være skolens opgave at søge at tilbyde eleven optagelse på et andet hold, således at eleven normalt kun kan forlade undervisningen, hvis det sker i forbindelse med omvalg. Elevers tilbagetræden forudsætter i alle tilfælde forældrenes samtykke.

Efter § 13, stk. 3, i den gældende lov kan undervisningen i 10. klasse midlertidigt indstilles i et timetal svarende til højst 30 skoledage årligt med henblik på elevernes deltagelse i lejrskoleophold, skolerejser, udsendelse i praktik eller lignende.

Den foreslåede ændring af § 13, stk. 3, indebærer, at muligheden for at anvende skoledage til disse formål kan udnyttes efter behov.

IV. Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at ville medføre merudgifter for det offentlige.

Specielt vedrørende skolestarten bemærkes, at den enkelte kommune selv bestemmer, i hvilket omfang og i hvilken takt den ønsker at realisere en omlægning af den samlede indsats for børnene, som det fremgår af afsnit II og af den som bilag I optagne oversigt over den planlagte udvidelse af timetalsrammerne i folkeskolen m.m. Undervisningsministeriet forudsætter, at der ikke med lovændringen sker nogen forhøjelse af kommunens samlede løntimeforbrug pr. elev, idet der dog vil kunne blive tale om forhøjelser i de tilfælde, hvor der overføres ressourcer fra pasningsområderne. Den enkelte kommune må overveje alle de nedenfor nævnte muligheder for at opnå kompenserende besparelser og foretage timetalsudvidelserne i takt med, at det bliver muligt at udnytte disse muligheder.

For det første vil de besparelser, der vil kunne opnås som følge af forhøjelsen af den maksimale klassekvotient i børnehaveklassen, jfr. § 1, nr. 15, kunne anvendes til forøgelse af elevernes timetal.

Endvidere vil flere timer i folkeskolen aflaste pasningsordninger oprettet i henhold til bistandsloven og skolefritidsordninger, idet udvidelsen af timetallet i folkeskolen vil bevirke, at børnene vil tilbringe færre timer om dagen i disse ordninger.

Udvidelsen af timetallet skal tillige ses som et første skridt i retning af en omlægning af folkeskolens specialundervisning, således at der lægges øget vægt på normalundervisningen. Med henblik på at finansiere den omlægning, udvidelsen af timetalsrammerne giver mulighed for, agter undervisningsministeriet at ophæve reglerne om maksimale holdstørrelser ved undervisning på hold og i klinik, som i dag er henholdsvis 4 og 6, men de gennemsnitlige holdstørrelser er betydeligt lavere. F.eks. vil der kunne opnåes en besparelse ved at nedsætte timetallet til disse former for undervisning svarende til en forhøjelse af de gennemsnitlige holdstørrelser på hold og i klinik med 1. Selv efter en sådan forhøjelse vil de gennemsnitlige holdstørrelser ligge under de gennemsnitlige klassekvotienter i specialklasser, som jo gennemgående er oprettet med henblik på svært handicappede elever. Ligeledes ophæves reglerne om den ugentlige åbningstid for klinikker. Gennem disse regelæn-